

KOMISJONI MÄÄRUS (EL) nr 1408/2013,**18. detsember 2013,****milles käsitletakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamist vähese tähtsusega abi suhtes põllumajandussektoris**

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 108 lõiget 4,

võttes arvesse nõukogu 7. mai 1998. aasta määrust (EÜ) nr 994/98, milles käsitletakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamist teatavate horisontaalse riigiabi liikide suhtes ⁽¹⁾,

olles avaldanud käesoleva määruse eelnõu ⁽²⁾,

olles pidanud nõu riigiabi nõuandekomiteega

ning arvestades järgmist:

(1) Aluslepingu artikli 107 lõike 1 kriteeriumidele vastav riiklik rahastamine on riigiabi, millest tuleb aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohaselt komisjonile teatada. Samas võib nõukogu aluslepingu artikli 109 kohaselt määrata abi liigid, mille puhul teavitamist ei nõuta. Vastavalt aluslepingu artikli 108 lõikele 4 võib komisjon võtta vastu määrusi, mis on seotud kõnealuste riigiabi liikidega. Määrusega (EÜ) nr 994/98 otsustas nõukogu, et kooskõlas aluslepingu artikliga 109 võiks vähese tähtsusega abi olla üks sellise abi liikidest. Seega ei käsitata vähese tähtsusega abi, mida ühele ettevõtjale antakse teatavas ajavahemikus ja mis ei ületa teatavat kindlat summat, aluslepingu artikli 107 lõikes 1 sätestatud tingimustele vastava abina ning sellise abi suhtes ei kohaldata teatamiskohustust.

(2) Komisjon on mitmes otsuses selgitanud aluslepingu artikli 107 lõikes 1 määratletud abi mõistet. Komisjon on samuti esitanud oma tegevuspõhimõtted seoses vähese tähtsusega abi ülemmääraga, millest väiksema abi puhul artikli 107 lõiget 1 ei kohaldata. Need põhimõtted esitati esialgu vähese tähtsusega riigiabi eeskirja

käsitlevas teatises, ⁽³⁾ seejärel aga komisjoni määrustes (EÜ) nr 69/2001 ⁽⁴⁾ ja (EÜ) nr 1998/2006 ⁽⁵⁾. Võttes arvesse põllumajandussektoris kohaldatavaid erieeskirju ja ohtu, et isegi väikeses mahus abi võib täita aluslepingu artikli 107 lõikes 1 sätestatud kriteeriumid, jäeti põllumajandussektor ja selle osad kõnealuste määruste reguleerimisalast välja. Komisjon on juba vastu võtnud mitu määrust, milles käsitletakse vähese tähtsusega abi andmise eeskirju põllumajandussektoris, millest viimane oli määrus (EÜ) nr 1535/2007 ⁽⁶⁾. Pidades silmas määruse (EÜ) nr 1535/2007 kohaldamisel saadud kogemusi, on asjakohane mõned kõnealuses määruses sätestatud tingimused läbi vaadata ja see asendada.

(3) Pidades silmas komisjoni kogemusi määruse (EÜ) nr 1535/2007 kohaldamisel, tuleks ühele ettevõtjale kolme aasta jooksul antava abi maksimumsummat suurendada 15 000 euronit ja riiklikku ülempiiri 1 protsendini aastast toodangust. Kõnealuste uute ülemmääradega tagatakse siiski, et ühtki käesoleva määruse reguleerimisalasse kuuluvat meedet ei saaks lugeda liikmesriikidevahelist kaubandust mõjutavaks ega konkurentsi moonutavaks või moonutada ähvardavaks.

(4) Aluslepingu konkurentsieeskirjade kohaldamisel on ettevõtja igasugune majandustegevusega tegelev üksus, olenemata tema õiguslikust seisundist ja rahastamisviisist ⁽⁷⁾. Euroopa Liidu Kohus on otsustanud, et kõiki sama üksuse (õiguslikult või faktiliselt) kontrollitavaid üksusi tuleks käsitada ühe ettevõtjana ⁽⁸⁾. Õiguskindluse huvides ning selleks, et vähendada halduskoormust, tuleks käesolevas määruses sätestada täielik loetelu selgetest kriteeriumidest, mis võimaldavad teha kindlaks, millal kahte või enamat sama liikmesriigi ettevõtet käsitatakse ühe ettevõtjana. Komisjon on valinud kindlate kriteeriumide

⁽¹⁾ EÜT L 142, 14.5.1998, lk 1.

⁽²⁾ ELT C 227, 6.8.2013, lk 3.

⁽³⁾ Komisjoni teatis vähese tähtsusega riigiabi kohta (EÜT C 68, 6.3.1996, lk 9).

⁽⁴⁾ Komisjoni määrus (EÜ) nr 69/2001, 12. jaanuar 2001, mis käsitleb EÜ asutamislepingu artiklite 87 ja 88 kohaldamist vähese tähtsusega abi suhtes (EÜT L 10, 13.1.2001, lk 30).

⁽⁵⁾ Komisjoni määrus (EÜ) nr 1998/2006, 15. detsember 2006, mis käsitleb EÜ asutamislepingu artiklite 87 ja 88 kohaldamist vähese tähtsusega abi suhtes (ELT L 379, 28.12.2006, lk 5).

⁽⁶⁾ Komisjoni määrus (EÜ) nr 1535/2007, 20. detsember 2007, milles käsitletakse EÜ asutamislepingu artiklite 87 ja 88 kohaldamist vähese tähtsusega abi suhtes põllumajandustoodete tootmise sektoris (ELT L 337, 21.12.2007, lk 35).

⁽⁷⁾ Otsus kohtuasjas C-222/04: Ministero dell'Economia e delle Finanze vs Cassa di Risparmio di Firenze SpA et al, EKL 2006, lk I-289.

⁽⁸⁾ Otsus kohtuasjas C-382/99: Madalmaal vs komisjon, EKL 2002, lk I-5163.

hulgast, mille alusel määratletakse „seotud ettevõtted” väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate (VKEd) määratlust käsitlevas komisjoni soovitus 2003/361/EÜ⁽¹⁾ ja komisjoni määruse (EÜ) nr 800/2008⁽²⁾ I lisas, need, mis on käesoleva määruse kohaldamisel asjakohased. Kriteeriumid on ametiasutustele juba tuttavad ning neid tuleks käesoleva määruse reguleerimisala arvestades kohaldada nii VKEde kui ka suurettevõtjate suhtes. Kõnealused kriteeriumid peaksid tagama, et seotud ettevõtete rühma käsitataks vähese tähtsusega abi eeskirja kohaldamisel ühe ettevõtjana, kuid ettevõtteid, millel ei ole üksteisega muud seost kui see, et igaüks neist on vahetult seotud sama avalik-õigusliku asutuse või asutustega, käsitataks eraldiseisvate ettevõtjatena. Nii võetakse arvesse selliste ettevõtete eriolukorda, mida kontrollib sama avalik-õiguslik asutus või asutused ja mis võivad olla sõltumatu otsustusõigusega. Samamoodi tuleks kõnealuste kriteeriumidega tagada, et juriidilise isiku või füüsiliste või juriidiliste isikute rühma üksikliikmeid ei peetaks seotuteks juba ainuüksi sel põhjusel, et siseriikliku õigusega on ette nähtud üksikliikmetele sellised õigused ja kohustused, mis on võrreldavad nende üksikpõllumajandustootjate õiguste ja kohustustega, kellel on põllumajandusliku majapidamise juhi staatus, eelkõige mis puudutab nende majanduslikku, sotsiaalset ja maksustaatus ning kui nad on aidanud kaasa asjaomaste juriidiliste isikute või rühmade põllumajandusstruktuuride tugevdamisele.

- (5) Võttes arvesse põllumajandustoodete ja mittepõllumajandustoodete töötlemise ja turustamise sarnasust, on põllumajandustoodete töötlemine ja turustamine viidud komisjoni määruse (EL) nr 1407/2013⁽³⁾ reguleerimisalasse.
- (6) Euroopa Liidu Kohus on otsustanud, et kui liit on vastu võtnud õigusakti, millega kehtestatakse teatavas põllumajandussektoris ühine turukorraldus, on liikmesriigid kohustatud mitte võtma mis tahes meetmeid, mis seda korraldust kahjustavad või millega luuakse sellest erandeid⁽⁴⁾. Seetõttu ei tohiks käesolevat määrust kohaldada sellise abi suhtes, mille suurus on kindlaks määratud turule viidud või sealt ostetud toodete hinna või koguse alusel. Samuti ei tohiks seda kohaldada sellise abi suhtes, mis on seotud kohustusega jagada abi esmatootjatega.

⁽¹⁾ Komisjoni soovitus 2003/361/EÜ, 6. mai 2003, mikro-, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate määratlemise kohta (ELT L 124, 20.5.2003, lk 36).

⁽²⁾ Komisjoni määrus (EÜ) nr 800/2008, 6. august 2008, EÜ asutamislepingu artiklite 87 ja 88 kohaldamise kohta, millega teatavat liiki abi tunnistatakse ühisturuga kokkusobivaks (ELT L 214, 9.8.2008, lk 3).

⁽³⁾ Komisjoni määrus (EL) nr 1407/2013, 18. detsember 2013, milles käsitletakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamist vähese tähtsusega abi suhtes (vt käesoleva Euroopa Liidu Teataja lk 1).

⁽⁴⁾ Otsus kohtuasjas C-456/00: Prantsusmaa vs komisjon, EKL 2002, lk I-11949.

- (7) Käesolevat määrust ei tuleks kohaldada ekspordiabi suhtes ega abi suhtes, mille tingimuseks on kodumaiste toodete kasutamine importtoodete asemel. Eeskätt ei tohiks seda kohaldada abi suhtes, millega rahastatakse turustusvõrgu loomist ja toimimist teistes liikmesriikides või kolmandates riikides. Abi, millega kaetakse messidel osalemise kulud või uue toote turuletoomiseks või olemasoleva toote teises liikmesriigis või kolmandas riigis asuvale uuele turule viimiseks vajalike uuringute või nõustamisteenuste kulud, ei ole üldjuhul ekspordiabi.
- (8) Käesoleva määruse kohaldamisel arvesse võetakse kolmeaastane ajavahemik peaks olema liikuv, mis tähendab, et iga kord, kui antakse vähese tähtsusega abi, tuleb kindlaks teha asjaomase eelarveaasta ja kahe eelneva eelarveaasta jooksul antud vähese tähtsusega abi kogusumma.
- (9) Kui ettevõtja tegeleb põllumajandustoodete esmatootmisega ning tegutseb ka muudes sektorites või tegevusvaldkondades, mis kuuluvad määruse (EL) nr 1407/2013 reguleerimisalasse, kohaldatakse kõnealuse määruse sätteid sellistele muudele sektoritele ja tegevusvaldkondadele antava abi suhtes tingimusel, et liikmesriik tagab sobivate vahenditega, nagu tegevuse eraldi käsitlemine või kulude eristamine, et põllumajandustoodete esmatootmisele ei anta kõnealuse määruse kohast vähese tähtsusega abi.
- (10) Kui ettevõtja tegeleb põllumajandustoodete esmatootmisega ning tegutseb ka kalandus- ja vesiviljelussektoris, kohaldatakse viimati nimetud sektorile antava abi suhtes komisjoni määruse (EÜ) nr 875/2007⁽⁵⁾ sätteid tingimusel, et liikmesriik tagab sobivate vahenditega, nagu näiteks tegevuse eraldi käsitlemine või kulude eristamine, et põllumajandustoodete esmatootmisele ei anta kõnealuse määruse kohast vähese tähtsusega abi.
- (11) Käesoleva määrusega tuleks ette näha eeskirjad, millega välditakse erieeskirjadest või komisjoni otsustes sätestatud abi ülemmääradest möödahiilimist. Ühtlasi tuleks määruses sätestada selged ja hõlpsasti kohaldatavad kumuleerimiseeskirjad.

⁽⁵⁾ Komisjoni määrus (EÜ) nr 875/2007, 24. juuli 2007, milles käsitletakse EÜ asutamislepingu artiklite 87 ja 88 kohaldamist vähese tähtsusega abi suhtes kalandussektoris ja millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1860/2004 (ELT L 193, 25.7.2007, lk 6).

- (12) Käesoleva määrusega ei välistata võimalust, et meedet ei käsitata riigiabina aluslepingu artikli 107 lõike 1 tähenduses muudel kui käesolevas määruses sätestatud põhjustel, näiteks seetõttu, et meede vastab turumajanduse tingimustes tegutseva ettevõtja põhimõttele, või kuna meede ei hõlma riigi vahendite ülekandmist. Eriti ei kujuta komisjoni poolt keskselt hallatav liidu toetus, mis ei ole liikmesriigi otsese ega kaudse kontrolli all, endast riigiabi ning seda ei tohiks arvesse võtta selle kindlaksmääramisel, kas jäädakse asjaomase üldise või riikliku ülemmäära piiresse.
- (13) Läbipaistvuse, võrdse kohtlemise ja tõhusa järelevalve huvides tuleks käesolevat määrust kohaldada ainult sellise vähese tähtsusega abi suhtes, mille brutotoetusekvivalent on võimalik eelnevalt täpselt välja arvutada ilma, et oleks vaja teha riskihinnang (edaspidi „läbipaistev abi“). Niisuguse täpse arvutuse võib teha näiteks toetuste, intressimääradele antavate toetuste, ülempiiriga maksusoodustuste või muude ülempiiriga vahendite suhtes, millega tagatakse asjaomase ülemmäära piiresse jäämine. Ülempiiri sätestamine tähendab, et seni, kuni täpne abisumma ei ole (veel) teada, peab liikmesriik eeldama, et summa võrdub ülempiiriga, tagamaks, et eri abimeetmed kokku ei ületaks käesolevas määruses sätestatud ülemmäära, ja selleks, et kohaldada kumuleerimiseeskirju.
- (14) Läbipaistvuse, võrdse kohtlemise ja vähese tähtsusega abi ülemmäära õigeks kohaldamiseks peaksid liikmesriigid kasutama ühte ja sama arvutusmeetodit. Kõnealuse arvutamise hõlbustamiseks tuleks abisummad, mida ei anta rahas, arvestada ümber nende brutotoetusekvivalentideks. Kui läbipaistvat abi ei maksta toetusena või abi makstakse mitmes osas, tuleb brutotoetusekvivalenti arvutamisel kasutada abi andmise ajal kehtivaid turumäärasid. Riigiabi eeskirjade ühtseks, läbipaistvaks ja hõlpsaks kohaldamiseks tuleks käesoleva määruse kohaldamisel kasutada turumääradena viitemäärasid, mis on kehtestatud komisjoni teatises viite- ja diskontomäärade kindlaksmääramise meetodi läbivaatamise kohta ⁽¹⁾.
- (15) Laenudena, sealhulgas laenude kujul riskifinantseerimis-meetmetena antavat vähese tähtsusega abi tuleks käsitada
- läbipaistva vähese tähtsusega abina, kui brutotoetusekvivalent on arvatud vastavalt toetuse andmise ajal kehtinud turu intressimääradele. Lühiajaliste väikelaenude käsitlemise lihtsustamiseks tuleks käesoleva määrusega ette näha selged eeskirjad, mida on lihtne kohaldada ja milles võetakse arvesse nii laenu suurust kui ka kestust. Komisjoni kogemuste põhjal saab laene, mille tagatis katab vähemalt 50 % laenust ja mis ei ületa 75 000 eurot viieks aastaks või 37 500 kümneks aastaks, käsitada laenuna, mille brutotoetusekvivalent võrdub vähese tähtsusega abi ülemmääraga. Kuivõrd ettevõtete puhul, kes võivad olla võimetud laenu tagasi maksma, on brutotoetusekvivalenti keeruline kindlaks määrata, ei peaks seda reeglit kohaldatama selliste ettevõtete suhtes.
- (16) Kapitalisüstina antavat abi käsitatakse läbipaistva vähese tähtsusega abina vaid juhul, kui riigi kapitalisüsti kogusumma ei ole suurem vähese tähtsusega abi ülemmäärast. Abi, mida antakse riskifinantseerimis-meetmetena omakapitali või kvaasiomakapitali investeringutena vastavalt riskikapitali toetusmeetmete suunistele, ⁽²⁾ tohib pidada läbipaistvaks vähese tähtsusega abiks vaid juhul, kui asjaomase meetme raames ei anta kapitali üle vähese tähtsusega abi ülemmäära.
- (17) Tagatistena, sealhulgas tagatiste kujul riskifinantseerimis-meetmetena antavat vähese tähtsusega abi tuleks käsitada läbipaistvana juhul, kui brutotoetusekvivalenti arvutamisel on aluseks võetud nn *safe-harbour*-preemiad, mis on sätestatud vastavat tüüpi ettevõtjaid käsitlevas komisjoni teatises ⁽³⁾. Selliste lühiajaliste tagatiste käsitlemise lihtsustamiseks, millega tagatakse kuni 80 % suhteliselt väikesest laenust, tuleks käesoleva määrusega ette näha selge eeskiri, mida on lihtne kohaldada ja milles võetakse arvesse nii tagatise aluseks oleva laenu suurust kui ka tagatise kestust. Nimetatud eeskirja ei tuleks kohaldada juhul, kui tegemist on tagatiste andmisega abimeetme aluseks olevale tehingutele, mis ei ole laen, näiteks aktsiatehingute tagamine. Selliseid tagatiseid, mis ei ületa 80 % tagatise aluseks olevast laenust, millega tagatud summa ei ületa 112 500 eurot ja mille kestus ei ületa viit aastat, saab käsitada tagatisena, mille brutotoetusekvivalent võrdub vähese tähtsusega abi ülemmääraga. Sama kehtib

⁽¹⁾ Komisjoni teatis viite- ja diskontomäärade kindlaksmääramise meetodi läbivaatamise kohta (ELT C 14, 19.1.2008, lk 6).

⁽²⁾ Ühenduse suunised väikestes ja keskmises suuruses ettevõtetesse tehtavatele riskikapitaliinvesteringutele antava riigiabi kohta (ELT C 194, 18.8.2006, lk 2).

⁽³⁾ Komisjoni teatis EÜ asutamislepingu artiklite 87 ja 88 kohaldamise kohta garantiidena antava riigiabi suhtes (ELT C 155, 20.6.2008, lk 10).

juhul, kui tagatis ei ületa 80 % tagatise aluseks olevast laenust, tagatud summa ei ületa 56 250 eurot ja tagatise kestus ei ületa kümnet aastat. Lisaks saavad liikmesriigid kasutada tagatise brutotoetusekvivalendi arvutamise meetodit, millest on teatatud komisjonile mõne muu sel ajal kohaldatava riigiabi käsitleva määruse alusel ja mille komisjon on heaks kiitnud kooskõlalises komisjoni teatisega garantiidena antava riigiabi kohta või mõne seda asendava teatisega, tingimusel et heaks kiidetud meetodiga käsitletakse sõnaselgelt sellist liiki tagatise ja nendega seotud tehinguid, mille suhtes kohaldatakse käesolevat määrust. Kuivõrd ettevõtete puhul, kes võivad olla võimetud laenu tagasi maksma, on brutotoetusekvivalendi keeruline kindlaks määrata, ei peaks seda reeglilt kohaldatama selliste ettevõtete suhtes.

(18) Kui vähese tähtsusega abi kava kohaldatakse finantsvahendajate kaudu, tuleks tagada, et kõnealused vahendajad ei saa riigiabi. Selleks tuleks näiteks nõuda riigitaगतist saavatelt finantsvahendajatelt, et nad maksaksid turutingimustele vastavat preemiat või annaksid eelised täielikult üle abi lõppsaajatele, või pidada kinni vähese tähtsusega abi ülemmäärast ning muudest käesoleva määruse tingimustest ka vahendajate tasandil.

(19) Liikmesriigi esitatud teatise alusel võib komisjon uurida, kas mõne muu meetme kui toetuse, laenu, tagatise, kapitalisüsti või omakapitali/kvaasiomakapitali investeeingu kujul võetava riskifinantseerimismeetme brutotoetusekvivalent ei ületa vähese tähtsusega abi ülemmäära, ning kas abimeetme suhtes võib seega kohaldada käesolevat määrust.

(20) Komisjonil on kohustus tagada riigiabi eeskirjade järgimine ning kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artikli 4 lõikes 3 sätestatud koostööpõhimõttega peaksid liikmesriigid selle ülesande täitmisele kaasa aitama, luues mehhanismi, millega tagatakse, et vähese tähtsusega abi eeskirjade alusel ühele ettevõtjale antava vähese tähtsusega abi kogusumma ei ületaks üldist lubatud ülemmäära. Selleks peaksid liikmesriigid vähese tähtsusega abi andmisel teatama asjaomasele ettevõtjale antud vähese tähtsusega abi summa ja tööga, et abi on vähese tähtsusega ning viitama selgelt käesolevale määrusele. Liikmesriikidel peaks olema antud abi järelevalvekohustus, et tagada ülemmääradest ja piirmääradest kinnipidamine. Järelevalvekohustuse täitmiseks peaks liikmesriik saama enne sellise abi andmist ettevõtjalt kinnituse käesoleva määruse või muude vähese tähtsusega abi määruste reguleerimisalasse kuuluva vähese tähtsusega abi kohta, mis on saadud

asjaomasel eelarveaastal ja sellele eelnenud kahel eelarveaastal. Teise võimalusena peaks liikmesriikidel olema võimalik luua keskregister, mis sisaldab täielikku teavet antud vähese tähtsusega abi kohta, ning kontrollida sealt, et uus abi jääb ülemmäära piiresse.

(21) Enne uue vähese tähtsusega abi andmist peaks iga liikmesriik kindlaks tegema, et uue abiga ei ületata selles liikmesriigis vähese tähtsusega abi ülemmäära ega riikliku ülemmäära ja et käesolevas määruses sätestatud muud tingimused on täidetud.

(22) Pidades silmas komisjoni kogemusi ja eelkõige seda, kui tihti on tavaliselt vaja riigiabi põhimõtteid läbi vaadata, tuleks piirata käesoleva määruse kohaldamisega. Kui käesoleva määruse kehtivusaeg lõpeb ja seda ei pikendata, tuleks liikmesriikidele anda kuus kuud kohanemisaega seoses käesoleva määrusega hõlmatud vähese tähtsusega abiga,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Reguleerimisala

1. Käesolevat määrust kohaldatakse põllumajandustoodete esmatootmisega tegelevatele ettevõtjatele antava abi suhtes, välja arvatud:

- a) abi, mille summa on kindlaks määratud turuleviidud toodangu hinna või koguse alusel;
- b) abi, mida antakse tegevuseks, mis on seotud ekspordiga kolmandatesse riikidesse või liikmesriikidesse, täpsemalt selline abi, mis on vahetult seotud eksporditavate koguste, turustusvõrgu loomise ja toimimise või muude eksportimisest tulenevate jooksvate kuludega;
- c) abi, mille tingimuseks on kodumaiste toodete kasutamine importtoodete asemel.

2. Kui ettevõtja tegeleb põllumajandustoodete esmatootmisega ning tegutseb ka ühes või mitmes muus sektoris või tegevusvaldkonnas, mis kuuluvad määruse (EL) nr 1407/2013 reguleerimisalasse, kohaldatakse viimati nimetatud muudele sektoritele ja tegevusvaldkondadele antava abi suhtes kõnealuse määruse sätteid tingimusel, et liikmesriik tagab asjakohaste meetmetega, nagu tegevuste eraldi käsitlemine või kulude eristamine, et põllumajandustoodete esmatootmisele ei anta kõnealuse määruse kohast vähese tähtsusega abi.

3. Kui ettevõtja tegeleb põllumajandustoodete esmatootmisega ning tegutseb kalandus- ja vesiviljelussektoris, kohaldatakse viimati nimetatud sektorile antava abi suhtes komisjoni määruse (EÜ) nr 875/2007 sätteid tingimusel, et liikmesriik tagab asjakohaste meetmetega, nagu tegevuse eraldi käsitlemine või kulude eristamine, et põllumajandustoodete esmatootmisele ei anta kõnealuse määruse kohast vähese tähtsusega abi.

Artikkel 2

Mõisted

1. Käesolevas määruses kasutatakse järgmist mõistet "põllumajandustooted" – aluslepingu I lisas loetletud tooted, välja arvatud nõukogu määruse (EÜ) nr 104/2000⁽¹⁾ reguleerimisalasse kuuluvad kala- ja vesiviljelustooted;

2. „Üks ettevõtja” hõlmab käesoleva määruse tähenduses kõiki ettevõtteid, mille vahel on vähemalt üks järgmistest suhetest:

- a) ettevõtte omab teises ettevõttes aktsionäride või osanike häälteenamust;
- b) ettevõttel on õigus ametisse määrata või ametist vabastada enamikku teise ettevõtte haldus-, juht- või järelevalveorgani liikmetest;
- c) ettevõttel on õigus rakendada teise ettevõtte suhtes valitsevat mõju vastavalt teise ettevõttega sõlmitud lepingule või selle asutamislepingule või põhikirjale;
- d) ettevõtte, mis on teise ettevõtte aktsionär või osanik, kontrollib vastavalt kokkuleppele teiste aktsionäride või osanikega üksi sellise ettevõtte aktsionäride või osanike häälteenamust.

⁽¹⁾ Nõukogu määrus (EÜ) nr 104/2000, 17. detsember 1999, kalandus- ja akvakultuuritooteturu ühise korralduse kohta (EÜT L 17, 21.1.2000, lk 22).

Üheks ettevõtjaks peetakse ka ettevõtteid, kes on esimese lõigu punktides a–d kirjeldatud suhtes ühe või enama muu ettevõtte kaudu.

Artikkel 3

Vähese tähtsusega abi

1. Kui abimeetmed vastavad käesoleva määruse tingimustele, ei loeta neid aluslepingu artikli 107 lõike 1 kõikidele tingimustele vastavaks ja seetõttu vabastatakse nad aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teatamiskohustusest.

2. Liikmesriigi poolt ühele ettevõtjale antava vähese tähtsusega abi kogusumma ei tohi mis tahes kolme eelarveaasta pikkuse ajavahemiku jooksul ületada 15 000 eurot.

3. Liikmesriigi poolt põllumajandustoodete esmatootmisega tegelevale ettevõtjatele kolme eelarveaasta jooksul antava vähese tähtsusega abi kumulatiivne summa ei tohi ületada lisas sätestatud ülempiiri.

4. Vähese tähtsusega abi andmise ajana käsitatakse aega, mil ettevõtjale antakse kohaldatavate riigi õigusaktide alusel seaduslik õigus seda abi saada, sõltumata vähese tähtsusega abi ettevõtjale väljamaksmise kuupäevast.

5. Lõikes 2 sätestatud ülemmäär ja lõikes 3 osutatud riiklik ülempiir kehtivad sõltumata vähese tähtsusega abi liigist ja eesmärgist ning sellest, kas liikmesriigi antud abi on täielikult või osaliselt rahastatud liidu vahenditest. Kolme eelarveaasta pikkune ajavahemik määratakse kindlaks eelarveaastate järgi, mida ettevõtja asjaomases liikmesriigis kasutab.

6. Lõikes 2 sätestatud ülemmäär ja lõikes 3 osutatud riiklik ülempiiri kohaldamiseks väljendatakse abi rahalise toetusena. Kõik kasutatud arvud väljendavad brutomäärasid - neist ei ole maha arvatud makse ega muid tasusid. Kui abi antakse muus vormis kui toetus, on abi suuruseks abi brutotoetusekvivalent.

Mitmes osas makstava abi väärtus diskonteeritakse selle andmise aja väärtuseni. Diskonteerimisel kasutatakse intressimäärana abi andmise ajal kohaldatavat diskontomäärat.

7. Kui lõikes 2 sätestatud ülemmäär või lõikes 3 osutatud riiklikku ülempiiri uue vähese tähtsusega abi andmisel ületatakse, ei kohaldata uue abi ühegi osa suhtes käesolevast määrusest tulenevaid eelseid.

8. Ühinemiste ja ülevõtmiste puhul võetakse otsustamisel, kas uuele või omandavale ettevõtjale antav uus vähese tähtsusega abi ületab ülemmäär või riiklikku ülempiiri, arvesse kõigile ühinevatele ettevõtjatele eelnevalt antud vähese tähtsusega abi kogusummat. Enne ühinemist või ülevõtmist õigus-päraselt antud vähese tähtsusega abi jääb õiguspäraseks.

9. Kui üks ettevõtja jaguneb kaheks või enamaks eraldi ettevõtjaks, omistatakse enne jagunemist antud vähese tähtsusega abi sellest kasu saanud ettevõtjale, st põhimõtteliselt ettevõtjale, kes võtab üle tegevused, mille jaoks vähese tähtsusega abi kasutati. Kui selline jaotamine ei ole võimalik, siis jagatakse vähese tähtsusega abi proportsionaalselt uute ettevõtjate omakapitali arvestusliku väärtuse alusel jagunemise tegelikul kuupäeval.

Artikkel 4

Brutotoetusekvivalenti arvutamine

1. Käesolevat määrust kohaldatakse ainult niisuguse abi suhtes, mille brutotoetusekvivalenti on juba eelnevalt võimalik täpselt välja arvutada, ilma et oleks vaja teha riskihinnangut („läbipaistev abi”).

2. Toetuste või intressimäärade toetustena antavat abi käsitatakse läbipaistva vähese tähtsusega abina.

3. Laenudena antavat abi käsitatakse läbipaistva vähese tähtsusega abina, kui:

a) abisaaja suhtes ei ole algatatud kõiki võlakohustusi hõlmavat maksejõuetusmenetlust ja ettevõtja ei vasta kriteeriumidele, mis on siseriikliku õigusega kehtestatud kõiki võlakohustusi hõlmava maksejõuetusmenetluse kohaldamiseks võlausaldajate soovil. Suurte ettevõtete puhul on abisaaja seisund võrreldav vähemalt krediidireitinguga B- ja

b) laen on tagatud tagatisega, mis katab vähemalt 50 % laenust ning laenu summa on 75 000 eurot viieks aastaks või 37 500 eurot kümneks aastaks; kui laen on nimetatud summast väiksem ja/või antakse vähem kui vastavalt viie või kümne aasta pikkuseks ajavahemikuks, arvutatakse nimetatud laenu brutotoetusekvivalent vastava protsendina artikli 3 lõikes 2 sätestatud kohaldatavast ülemmäärast või

c) brutotoetusekvivalent on arvutatud vastavalt toetuse andmise ajal kehtinud viitemääradele.

4. Kapitalisüstina antavat abi käsitatakse läbipaistva vähese tähtsusega abina vaid juhul, kui riigi kapitalisüsti kogusumma ei ole suurem vähese tähtsusega abi ülemmäärast.

5. Abi, mida antakse riskifinantseerimismeetmetena omakapitali või kvaasiomakapitali investeringutena, peetakse läbipaistvaks vähese tähtsusega abiks vaid juhul, kui ühele sihtettevõtjale antud kapital ei ületa vähese tähtsusega abi ülemmäärast.

6. Tagatistena antavat abi käsitatakse läbipaistva vähese tähtsusega abina juhul, kui:

a) abisaaja suhtes ei ole algatatud kõiki võlakohustusi hõlmavat maksejõuetusmenetlust ja ettevõtja ei vasta kriteeriumidele, mis on siseriikliku õigusega kehtestatud kõiki võlakohustusi hõlmava maksejõuetusmenetluse kohaldamiseks võlausaldajate soovil. Suurte ettevõtete puhul on abisaaja seisund võrreldav vähemalt krediidireitinguga B- ja

b) tagatis ei ületa 80 % asjaomasest laenust ja tagatud summa ei ületa kas 112 500 eurot ja tagatise kestus viit aastat, või 56 250 eurot ja tagatise kestus 10 aastat. Kui tagatud summa on nimetatud summadest väiksem ja/või tagatis antakse vähem kui vastavalt viie või kümne aasta pikkuseks ajavahemikuks, arvutatakse nimetatud tagatise brutotoetusekvivalent vastava protsendina artikli 3 lõikes 2 sätestatud kohaldatavast ülemmäärast või

c) brutotoetusekvivalenti arvutamisel on aluseks võetud nn *safe-harbour*-preemiad, mis on sätestatud komisjoni teatistes; või

d) enne kohaldamist

i) on tagatise brutotoetusekvivalenti arvutamise meetodid teatatud komisjonile mõne muu sel ajal kohaldatava riigiabi käsitleva määruse alusel ja mille komisjon on heaks kiitnud kooskõllalisena komisjoni teatise-ga garantiidena antava riigiabi kohta või mõne seda asendava teatise-ga, ja

- ii) meetodiga käsitletakse sõnaselgelt sellist liiki tagatise ja nendega seotud tehinguid, mille suhtes kohaldatakse käesolevat määrust.

7. Muude vahenditena antavat abi käsitatakse läbipaistva vähese tähtsusega abina tingimusel, et nimetatud vahendiga nähakse ette piirmäär, mis tagab, et asjaomast ülemmäära ei ületata.

Artikkel 5

Kumuleerimine

1. Kui ettevõtja tegeleb põllumajandustoodete esmatootmisega ning tegutseb ka ühes või mitmes sektoris või tegevusvaldkonnas, mis kuuluvad määruse (EL) nr 1407/2013 reguleerimisalasse, võib käesoleva määruse kohaselt põllumajandustootmise sektori tegevustele antava vähese tähtsusega abi kumuleerida sellis(t)ele muu(de)le sektori(te)le või tegevusvaldkonnale/-valdkondadele antava vähese tähtsusega abiga kuni määruse (EL) nr 1407/2013 artikli 3 lõikes 2 sätestatud asjaomase ülemmääraneni, tingimusel et liikmesriik tagab sobivate vahenditega, näiteks tegevuste eraldi käsitlemise või kulude eristamisega, et põllumajandustoodete esmatootmisele ei anta määruse (EL) nr 1407/2013 kohast vähese tähtsusega abi.

2. Kui ettevõtja tegeleb põllumajandustoodete esmatootmisega ning tegutseb ka kalandus- ja vesiviljelussektoris, võib käesoleva määruse kohaselt põllumajandustootmise sektori tegevustele antava vähese tähtsusega abi kumuleerida kalandus- ja vesiviljelussektori tegevusvaldkondadele määruse (EÜ) nr 875/2007 kohaselt antava vähese tähtsusega abiga kuni kõnealusel määruses sätestatud ülemmääraneni, tingimusel et liikmesriik tagab sobivate vahenditega, näiteks tegevuste eraldi käsitlemise või kulude eraldamisega, et põllumajandustoodete esmatootmisele ei anta määruse (EÜ) nr 875/2007 kohast vähese tähtsusega abi.

3. Vähese tähtsusega abi ei või kumuleerida samade abikõlblike kulude või samade riskifinantseerimismeetmete toetuseks antava riigiabiga, kui sellise kumuleerimise tulemusel ületab abi kõrgeima asjaomase ülemmäära või abisumma, mis on iga juhtumi iseärasusi arvestades kindlaks määratud grupierandi määruse või komisjoni otsusega. Sellist vähese tähtsusega abi, mida ei anta teatavate abikõlblike kulude katteks või mis ei tulene sellistest kuludest, võib kumuleerida muu riigiabiga, mida antakse grupierandi määruse või komisjoni otsuse alusel.

Artikkel 6

Järelevalve

1. Kui liikmesriik kavatses anda ettevõtjale käesoleva määruse kohast vähese tähtsusega abi, teatab ta ettevõtjale kirjalikult abi kavandatava summa, mis on väljendatud brutotoetuskvivalendina, ja asjaolu, et abi on vähese tähtsusega, viidates selgelt käesolevale määrusele ning esitades määruse pealkirja ja viite määruse *Euroopa Liidu Teatajas* avaldamise andmetele. Kui käesoleva määruse kohaselt antakse abikava alusel vähese tähtsusega abi eri ettevõtjatele ja kui selle kava raames makstakse kõnealustele ettevõtjatele eri suurusega abisummasid, võib asjaomane liikmesriik täita teatamiskohustuse, teatades ettevõtjatele kindlaksmääratud summa, mis vastab asjaomase abikava raames antava abi maksimumsummale. Sellisel juhul kasutatakse artikli 3 lõikes 2 sätestatud ülemmäära ja artikli 3 lõikes 3 osutatud riiklikust ülempiirist kinnipidamise väljaselgitamiseks kõnealust kindlaksmääratud summat. Liikmesriik saab asjaomaselt ettevõtjalt enne abi andmist kirjaliku või elektroonilise kinnituse mis tahes muu vähese tähtsusega abi kohta, mille suhtes kohaldatakse käesolevat määrust või muid vähese tähtsusega abi käsitlevaid määrusi ning mida ettevõtja on saanud jooksval eelarveaasta ja kahe eelneva eelarveaasta jooksul.

2. Kui liikmesriik on asutanud vähese tähtsusega abi keskregistri, milles on täielik teave selle liikmesriigi ametiasutuste antud vähese tähtsusega abi kohta, ei kohaldata lõiget 1 alates ajast, kui register hõlmab kolme eelarveaasta pikkust ajavaheperioodi.

3. Liikmesriik annab käesoleva määruse kohast uut vähese tähtsusega abi üksnes juhul, kui ta on veendunud, et see ei suurenda asjaomasele ettevõtjale antud vähese tähtsusega abi kogusummat üle artikli 3 lõikes 2 sätestatud ülemmäära ja artikli 3 lõikes 3 osutatud riikliku ülempiiri ning et kõik käesolevas määruses sätestatud tingimused on täidetud.

4. Liikmesriigid registreerivad ja koondavad kõik käesoleva määruse kohaldamisest käsitlevad andmed. Registreeritud andmed sisaldavad kogu teavet, mis on vajalik käesoleva määruse tingimuste täitmise tõendamiseks. Vähese tähtsusega üksikabi käsitlevaid andmeid säilitatakse kümne eelarveaasta jooksul alates abi andmise päevast. Vähese tähtsusega abi kava käsitlevaid andmeid säilitatakse kümne eelarveaasta jooksul alates päevast, mil selle kava alusel anti viimast korda üksikabi.

5. Asjaomane liikmesriik esitab kirjaliku taotluse korral 20 tööpäeva või taotluses sisalduda võiva pikema tähtaja jooksul kogu teabe, mida komisjon peab vajalikuks, et teha kindlaks, kas käesoleva määruse tingimusi on täidetud, ja eelkõige seda, kas on kinni peetud ettevõtjale antud käesoleva määruse või mõne muu vähese tähtsusega abi määruse kohase vähese tähtsusega abi kogusummast.

Artikkel 7

Üleminekusätted

1. Käesolevat määrust kohaldatakse enne selle jõustumist antud abi suhtes, kui see abi vastab käesoleva määruse tingimustele. Abi, mis ei vasta nendele tingimustele, hindab komisjon vastavate raamdokumentide, suuniste, juhiste ning teatiste alusel.

2. Vähese tähtsusega üksikabi, mida anti 1. jaanuarist 2005 kuni 30. juunini 2008 ja mis vastab määruse (EÜ) nr 1860/2004 tingimustele, ei loeta aluslepingu artikli 107 lõike

1 kõikidele tingimustele vastavaks, mistõttu selle abi suhtes ei kehti aluslepingu artikli 108 lõikes 3 sätestatud teatamiskohustus.

3. Vähese tähtsusega üksikabi, mida antakse 1. jaanuarist 2008 kuni 30. juunini 2014 ja mis vastab määruse (EÜ) nr 1535/2007 tingimustele, ei loeta aluslepingu artikli 107 lõike 1 kõikidele tingimustele vastavaks, mistõttu selle abi suhtes ei kehti aluslepingu artikli 108 lõikes 3 sätestatud teatamiskohustus.

4. Käesoleva määruse kehtivusaja lõppedes kuulub käesoleva määruse tingimustele vastav vähese tähtsusega abi kava käesoleva määruse reguleerimisalasse veel kuue kuu jooksul.

Artikkel 8

Jõustumine ja kehtivus

Käesolev määrus jõustub 1. jaanuaril 2014.

Seda kohaldatakse kuni 31. detsembrini 2020.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 18. detsember 2013

Komisjoni nimel

president

José Manuel BARROSO

LISA

Põllumajandustoodete tootmisega tegelevatele ettevõtjatele liikmesriigiti antava vähese tähtsusega abi maksimaalsed kumulatiivsed summad, millele osutatakse artikli 3 lõikes 3

(eurodes)

Liikmesriik	Vähese tähtsusega abi maksimaalsed summad
Belgia	76 070 000
Bulgaaria	43 490 000
Tšehhi Vabariik	48 340 000
Taani	105 750 000
Saksamaa	522 890 000
Eesti	8 110 000
Iirimaa	66 280 000
Kreeka	109 260 000
Hispaania	413 750 000
Prantsusmaa	722 240 000
Horvaatia	28 610 000
Itaalia	475 080 000
Küpros	7 060 000
Läti	10 780 000
Leedu	25 860 000
Luksemburg	3 520 000
Ungari	77 600 000
Malta	1 290 000
Madalmaad	254 330 000
Austria	71 540 000
Poola	225 700 000
Portugal	62 980 000
Rumeenia	180 480 000
Sloveenia	12 320 000
Slovakkia	22 950 000
Soome	46 330 000
Rootsi	57 890 000
Ühendkuningriik	270 170 000